

door **Herman Michiel**
24 september 2020

Op 23 september lanceerde de Europese Commissie haar voorstellen voor een [nieuw asiel- en migratiebeleid](#). Het gaat om vijf wetgevende teksten, die bijgevolg zowel door het Europees Parlement als door de Raad van ministers moeten goedgekeurd worden ¹. *“Het oud systeem werkte niet, we nemen nu een nieuwe start”*, aldus commissievoorzitter von der Leyen. Als er echter één ding duidelijk is, is het dat de nieuwe plannen niet gemaakt zijn om de rechten van migranten en asielzoekers te garanderen, en om duizenden nieuwe doden te vermijden, maar om “divergerende perspectieven” te verzoenen en “het vertrouwen tussen de lidstaten” te herstellen.

Een sprekend maar rechtuit pervers voorbeeld hiervan is het voorstel van ‘taakverdeling’, of ‘solidariteit’ in het EU-jargon, tussen lidstaten die niet per se gekant zijn tegen het opnemen van een (beperkt) aantal asielzoekers in het kader van een Europees ‘herverdelingsbeleid’, en lidstaten die daar op geen enkele manier willen van weten. Deze laatsten zouden dan wel hun ‘solidariteit’ kunnen laten blijken door zich verantwoordelijk te stellen voor de repatriëring van afgewezen asielzoekers. De druk kan daarbij nog wat verhoogd worden door de bepaling dat wie na acht maanden niet gerepatriëerd is moet verblijfsrecht krijgen. De EU zou zelfs een coördinator van het uitzettingsbeleid aanstellen. Maar het zouden dus in de eerste plaats landen zijn als Hongarije of Polen, door de EU met de vinger gewezen voor hun gebrek aan respect voor de rechtsstaat, die als onderaannemers van de uitzettingen zouden gaan fungeren, een praktijk waarbij al menige dode is gevallen in onbesproken ‘rechtsstaten’...

De EU wil echter haar blazoen als ‘hoeder van de rechtsstaat’ van alle smet vrijwaren, ook al komen daar bedenkelijke trucs aan te pas. [‘Push backs’ zijn illegaal](#) (het onderscheppen en terug over de grens zetten van vluchtelingen nog voor ze een aanvraag hebben kunnen doen), maar ze gebeuren wel. In haar voorstellen voorziet de Europese Commissie een ‘monitoring mechanisme’ om dergelijke illegale praktijken in kaart te brengen. Goed, zou men zeggen, maar de verantwoordelijkheid zou wel bij de lidstaten zelf liggen. Het is alsof je het aan Ierland of Nederland zou overlaten om hun onsolidaire fiscale constructies zelf in kaart te brengen.

Een andere kwestie is de druk op een aantal landen aan de buitengrenzen. Het is stilaan voor iedereen duidelijk dat de ‘Dublinregeling’ een van de grote struikelblokken is voor een beter Europees beleid. Die regeling bepaalt dat het EU-land waar een asielzoeker aankomt (in de meeste gevallen: Griekenland of Italië) verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag. Hierdoor ontstaan de hemeltergende situaties zoals op de Griekse eilanden (Moria...) en het is een verklaring, zij het geen goedkeuring, van het feit dat reddingschepen op de Middellandse Zee met drenkelingen aan boord verhinderd worden aan te meren in Italiaanse havens. *“We zullen Dublin afschaffen”*, had de commissievoorzitter nog [gezegd](#) enkele dagen voor de nieuwe plannen publiek gemaakt werden. Daar is echter niets van terug te vinden. Integendeel, met een nieuw systeem van ‘pre-entry screening’ dreigen er nog meer flessenhalzen en ‘hot spots’ aan de grenzen te ontstaan. Daar wordt een preselectie doorgevoerd, en slechts wie doorgelaten wordt kan een asielaanvraag doen. [Ylva Johansson](#), de commissaris verantwoordelijk voor migratie, zei dat de preselectie “zeer vlug” moet gebeuren, en dat er “veel negatieve beslissingen” zullen zijn. Ze suggereerde ook een criterium voor zulke vlugge beslissing: wie uit een land komt waarvan minder dan 20% van de aanvragen positief beantwoord

wordt, geraakt niet door de preselectie en wordt teruggestuurd.

In een eerste reactie op de commissievoorstellen zegt [Amnesty International](#):

“Dit pact wordt voorgesteld als een een frisse start, maar in werkelijkheid heeft het de bedoeling om de muren te verhogen en de hekken te versterken. In plaats van een nieuwe aanpak om mensen in veiligheid te brengen, blijkt dit een poging te zijn om een systeem terug op te voeren dat al jaren faalt , met alle gevolgen van dien.”

En zelfs het altijd zo EU-vriendelijke [Europees Vakverbond](#) reageert scherp:

“Het voorstel van de Commissie brengt de EU verder weg van een op solidariteit en mensenrechten gebaseerde aanpak van migratie en asiel, en het brengt ons nader bij een systeem dat prioriteit geeft aan het zo snel mogelijk terugbrengen van kwetsbare mensen naar armoede- en conflictgebieden, en dit om populistische te sussen. Dit pact gaat over het beheer van de betrekkingen tussen de lidstaten, niet over de behoeften van migranten – dat zou het uitgangspunt van de EU moeten zijn. De EU heeft de plicht om solidair te zijn met migranten; sterkere grenzen en meer terugkeer kunnen niet verkocht worden als solidariteit.”

Hits: 80

Dit delen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)

Voetnoten

-
1. Voor een korte situering van de vijf wetteksten, zie [Statewatch](#).
-